

WINDKRACHTWERKTUIGEN.

Onder dezen naam beschrijft de *Illustrirte Gewerbezeitung* de eenvoudige toestellen, welke sedert eenigen tijd op verschillende plaatsen in Amerika in gebruik zijn gekomen. Op het eerste gezicht vertoonen deze zich als kleine molentjes, die met behulp van een "staart" zich zelf op den wind richten en op het dak van eene woning of van een daartoe opzettelijk bestemd gebouwtje zijn geplaatst. De beweging van hunne as wordt op de gewone, naar elks bijzonder doel gewijzigde manier overgebracht op eene karn, een waschmaschine, een slijpsteen of dergelijke. Maar — en dit is de bijzonderheid, waardoor hun werking zich gunstig onderscheidt — tegelijk doen zij ook eene groote rol draaijen, zoodat een koord, dat aan het eind een zwaar gewicht draagt, op die rol wordt gewonden en dus het gewicht opgeheven. Een tandrad met pal brengt te weeg dat het eens opgeheven gewicht niet weder dalen kan, tenzij die pal uitgeligt worde. Doet men dit, nādat de verbinding tusschen het molentje aan de eene met het arbeidswerktuig — de karn b. v. — en de rol aan de andere zijde is opgeheven en daarentegen die beide laatste met elkander in verband gebracht, dan drijft het gewicht, al dalende, het arbeidswerktuig, ook bij eene volkomene windstilte. Hoe zulk eene "koppeling en ontkoppeling" in het werktuig gemakkelijk te verkrijgen is, behoeft zeker hier niet uitvoerig te worden vermeld, daar zulke inrichtingen in de werktuigkunde algemeen bekend en in verband met de andere deelen van den toestel voor velerlei wijziging vatbaar zijn. Hetzelfde geldt van alle overige bijzonderheden in

de uitvoering. Slechts het denkbeeld was, voor zoover wij weten, tot nog toe niet in praktijk gebracht, om op zulk eene wijze tegemoet te komen aan het bezwaar, dat aan alle beweegwerktuigen aankleeft, die hunne kracht aan den wind ontleenen: het noodzakelijk zeer afwisselende in en het dagen achtereen geheel ontbreken van hunne werking. In Amerika, waar de handenarbeid zooveel duurder is dan bij ons, hebben zulke inrichtingen reeds groote verspreiding gevonden. In de oude wereld kunnen zij echter zeker ook nuttig zijn in velerlei gevallen.

LN.